TJÄNSTEUTLÅTANDE
2017-12-05 TRN 2017-0143

Handläggare:
Christina Larsson

Tillväxt- och
regionplanenämnden

Utlysningsfokus Hållbarhets- och skärgårdssanslaget 2018

Ärendebeskrivning

Tillväxt- och regionplaneförvaltningen har på uppdrag av Tillväxt- och regionplanenämnden, i enlighet med tidigare revidering av anslagens riktlinjer, berett utlysningsfokus för det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget för 2018. Syftet med en fokuserad utlysning är att stärka kopplingen mellan bidragsgivning och nämndens uppdrag att verka för genomförandet av den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS, samt att göra nämndens bidragsgivning ur anslaget mer strategiskt.

För att underlätta prioritering och fördelning av projektmedel föreslår förvaltningen även ett fast belopp för fraktbidragen för livsmedelsbutiker och näringsidkare i Stockholms läns skärgård. Beredningen av fokusområden samt fraktbidragets övergång till ett fast belopp har beretts i samråd med trafikförvaltningen, SLL hållbarhet, Waxholmsbolaget och SIKO.

Beslutsunderlag

Förvaltningens tjänsteutlåtande Utlysningsfokus Hållbarhets- och skärgårdsanslaget 2018, TRN 2017–0143, 2017-12-05
Riktlinjer för det regionala hållbarhets och skärgårdsanslaget, TRN 2017–0038

Förslag till beslut

Tillväxt- och regionplanenämnden föreslås besluta

att anta förvaltningens förslag till fokuserad utlysning inom det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget.

att ge förvaltningen i uppdrag att för 2018 utlysa medel ur anslaget enligt förvaltningens förslag.

att det totala beviljade fraktbidraget för 2018 uppgår till maximalt 2 000 000 kronor.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Förvaltningen har på uppdrag av Tillväxt- och regionplanenämnden i Mål och budget 2017 genomfört en översyn av nämndens bidragsgivning i syfte att stärka kopplingen mellan bidragsgivning och nämndens uppdrag att verka för genomförandet av den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS. För att säkerställa en strategisk bidragsgivning och att skapa ytterligare förutsättningar för uppföljning av bidragens resultat har förvaltningen tagit fram riktlinjer för det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget. I detta tjänsteutlåtande föreslår förvaltningen två utlysningsområden inom hållbarhets- och skärgårdsanslagen för 2018: Utveckla Stockholmsregionens hållbara energilösningar samt Utveckla Stockholmsregionens skärgård genom innovation och förnyelse.

Förvaltningen föreslår att fokusområden för 2018 antas och att förvaltningen får i uppdrag att utlysa medel enligt förslag, samt att bidragsbudgeten för fraktbidrag begränsas till det beräknade behovet om maximalt 2 000 000 kronor för budgetåret 2018. Två beslutstillfällen om bidragen föreslås också för nämnden; i maj respektive i september.

Bakgrund

I Tillväxt- och regionplanenämndens *Mål och budget 2017 och planår för 2018–2021* återfinns uppdraget strategisk utveckling av skärgårds-, frakt- och miljöbidragen. Nämnden har den 26 oktober 2017 tagit beslut om riktlinjer för det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget (TRN 2017–0012, 7/2017, §112). Bidragen är ett av verktygen för landstinget att uppnå mål och ambitioner i arbetet med att genomföra den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, den nuvarande Skärgårdspolitiskt program för Stockholms läns landsting samt Delregional utvecklingsplan för Stockholms kust och skärgård. Att fokusera utlysningen för projektansökningar inom anslagen syftar till att öka nämndens strategiska fokusering kring utvecklingsinsatser i regionen samt att ytterligare stärka kopplingen mellan bidragen och genomförandet av RUFS, den kommande landsbygds- och skärgårdsstrategin för Stockholmsregionen och Klimatfärdplan 2050. I enlighet med tidigare översyn och målet med denna föreslår förvaltningen en fokuserad utlysning av anslagen.

Den gällande budgeten för de regionala hållbarhets-, skärgårds- och fraktanslaget är en samlad budgetpost utan inbördes prioritering. Den ekonomiska hanteringen av fraktbidragen handhas i dagsläget av

trafikförvaltningen. Detta medför att budgeten för de tre olika anslagen hålls öppen och strategisk bidragsgivning inte kan optimeras. Därför bör fraktbidragen vara ett årligen fastslaget maxbelopp utifrån det beräknade behovet. För år 2018 beräknas detta belopp till 2 000 000.

Överväganden
Utgångspunkten för hållbar utveckling är att människan är i centrum, att ekologin sätter ramarna och att ekonomin är ett medel och en förutsättning för hållbar utveckling. Det här förtydligar att social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet är ömsesidigt beroende av varandra. Investeringar och utvecklingsinsatser ska leda till ökad konkurrenskraft, hälsa och välbefinnande för regionens invånare, samtidigt som de planetära gränserna inte överskrids eftersom både människornas hälsa och den ekonomiska utvecklingen är beroende av att ekosystemen är i balans. Genom utlysning till projektansökan inom det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget kan nämnden prioritera utvecklingsområden av stor vikt för regionen och syftar till att fokusera bidragsgivningen för prioritering och säkerställande av fokusområden samt möjlighet till uppföljning.

Förslag på fokuserad utlysning inom det regionala hållbarhetsanslaget för budgetåret 2018:

Utveckla stockholmsregionens hållbara energilösningar
På såväl global, nationell och regional nivå identifieras förnybara energilösningar som ett medel för att uppnå de mål som antagits. Enligt landstingets Miljöprogram 2017–2021 och förslag till Klimatfärdplan 2050 är energieffektivisering och förnybar regional energiproduktion prioriterade områden som kan ge förutsättning att minska klimatpåverkan och utmaningar kring ändliga resurser.

Utlysningen syftar till att ta fram kunskapsunderlag, metodutveckla eller projektera utbyggnad och innovation för energieffektivisering och energiproduktionslösningar för Stockholmsregionen.

Medfinansiering kan exempelvis sökas för verksamhet och projekt med fokus på:

- Småskalig produktion av el, biogas (jordbruk men även andra) och värme (solfångare etc.).
- Robusta lokala lösningar som förstärker energisäkerhet och minskar sårbarheten främst i perifera lägen i regionen, som skärgårdsöar.
- Öka kunskapen om hur en resilient energilösning på lokal/regional nivå kan utvecklas.

- Skapa regionala arenor för utveckling och innovation kring småskaliga hållbara energiproduktionslösningar.
- Utveckla metoder för energibesparande åtgärder på en regional nivå.
- Öka kunskapen kring hur teknisk utveckling och nya innovationer inom hållbara energilösningar kan bidra till att skapa attraktiva miljöer för invånare och näringslivets utveckling.

Förslag på fokuserad utlysning inom det regionala skärgårdsanslaget för budgetåret 2018:

Utveckla Stockholmsregionens skärgård genom innovation och förnyelse
En levande skärgård är en förutsättning för att Sverige och hela Stockholmsregionen ska utvecklas och för att nå visionen i RUFS – att vara Europas mest attraktiva storstadsregion. Skärgården är en resurs för alla invånare i länet, för boende, företagare, besökare och för turister. Genom framtagandet av en landsbygds- och skärgårdsstrategi för Stockholmsregionen vill landstinget främja en hållbar utveckling på landsbygden och i skärgården och stärka kopplingen mellan stad och land. En hållbar utveckling i skärgården genomsyras av att värna om de unika resurserna samtidigt som utveckling kan ske genom nya innovativa lösningar.

Utlysningen syftar till att möjliggöra att verka och bo i skärgården i Stockholms län genom att prioritera innovativa och nytänkande lösningar för utveckling av skärgården i länet.

Medfinansiering kan exempelvis sökas för verksamhet och projekt fokus på:
- Lokalt anpassade hållbara lösningar som kan implementeras på regional nivå.
- Attraktiva mötesplatser i skärgården.
- Samordning av relevanta aktörer för gemensam ansträngning för en regional skärgårdsutveckling.
- Öka kunskapen kring hur utveckling kring teknik, tjänster och nya innovationer kan bidra till att skapa attraktiva miljöer för näringslivets utveckling och förutsättningar för att leva i skärgården.
- Innovation och utveckling av samordnade logistiklösningar och transport av varor i skärgården.
- Samordning av olika serviceslag eller innovation och utveckling av samhällsservice i skärgården.

För att säkerställa att bidragen har en tydlig koppling till nämndens prioriterade insatsområden samt att nämndens beslut i bidragsärenden ska kunna ge ett strategiskt utfall föreslår förvaltningen två ansökningstillfällen under 2018. Förvaltningen gör en prövning av ansökningar för att säkerställa att de inkomna ansökningarna till bidrag uppfyller kriterier för respektive fokuserad utlysning och riktlinjer för det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget. I de fall förvaltningen bedömer att en ansökan inte uppfyller dessa kriterier, blir denna ansökan inte ett objekt för prioritering.

Då fraktbidragets kostnad inte är satt till en fast budgetpost innebär detta att bidragen inte kan prioriteras fullt ut, då kostnaden för frakt varierar. I samråd med trafikförvaltningen och Waxholmsbolaget har förvaltningen gjort bedömningen att en begränsning av fraktbidragens omfattning i kostnad, till 2 000 000 kronor för 2018. Detta bedöms underlätta hanteringen för fortsatt strategisk bidragsgivning.

Förslag till beslutstillfällen för det regionala hållbarhets- och skärgårdsanslaget år 2018:
Beslutsdatum TRN, 24 maj – sista ansökningsdag sökande, 6 mars
Beslutsdatum TRN, 27 september – sista ansökningsdag sökande, 16 juli

Uppföljning av bidragsgivning och utfall av bidragsmedel kommer att följas upp genom ett utvecklat hanteringssystem med reviderade ansöknings- och redovisningsblanketter. En årlig presentation av beviljade projektmedel och resultat av genomförda projekt kommer att redovisas för nämnden.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet
Beslutet bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser för landstinget.

Miljökonsekvenser av beslutet
I enlighet med landstingets miljöpolitiska program, Miljöprogram 2017–2021 har hänsyn till miljön beaktats och det bedöms att en särskild miljökonsekvensbedömning i detta ärende inte är relevant.

Hanna Wiik
Förvaltningschef

Christina Larsson
Regionplanerare